

□ 1 Példa 1:

▮ Adatok megadása:

```
(%i1) kill(all);
(%o0) done

(%i10) A1:60$ /* mm^2-ben */
      A2:20$ /* mm^2-ben */
      A3:30$ /* mm^2-ben */
      E1:100e3$ /* MPa-ban */
      E2:200e3$ /* MPa-ban */
      E3:50e3$ /* MPa-ban */
      L1:1e3$ /* mm-ben */
      L2:2e3$ /* mm-ben */
      L3:3e3$ /* mm-ben */
      Ft:15e3$ /* N-ban */;
```

▮ Globális csomóponti elmozdulásvektor és terhelésvektor:

```
(%i12) U:matrix([u1],[u2],[u3]);
      F:matrix([F1],[F2],[F3]);

(U)   [ u1
      [ u2
      [ u3

(F)   [ F1
      [ F2
      [ F3
```

▮ Elem-csomópont összerendelések tárolása például az en mátrixban:

```
(%i13) en:matrix([1,2],[2,3],[2,3]);

(en)   [ 1  2
      [ 2  3
      [ 2  3
```

▮ Elemek merevségei:

```
(%i17) k(a,e,l):=a*e/l$
      k1:k(A1,E1,L1);
      k2:k(A2,E2,L2);
      k3:k(A3,E3,L3);

(k1)   6000.0
(k2)   2000.0
(k3)   500.0
```

▮ Elem merevségi mátrixok:

```
(%i20) K1:k1*matrix([1,-1],[-1,1]);
      K2:k2*matrix([1,-1],[-1,1]);
      K3:k3*matrix([1,-1],[-1,1]);

(K1)  [ 6000.0  -6000.0 ]
      [ -6000.0  6000.0 ]

(K2)  [ 2000.0  -2000.0 ]
      [ -2000.0  2000.0 ]

(K3)  [ 500.0   -500.0 ]
      [ -500.0   500.0 ]
```

Globális merevségi mátrix megadása során első lépésben egy zérus elemekkel kitöltött mátrixot hozunk létre, majd a megfelelő helyekre betesszük az egyes elem merevségi mátrixainak elemeit. Egy lehetséges leprogramozása ennek az alábbiakban látható, ahol felhasználjuk az elem-csomópont összerendelés mátrixot:

```
(%i21) KG:matrix([0,0,0],[0,0,0],[0,0,0])$
```

Az 1-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban manuálisan:

```
(%i25) KG[en[1,1],en[1,1]]:K1[1,1]$
      KG[en[1,1],en[1,2]]:K1[1,2]$
      KG[en[1,2],en[1,1]]:K1[2,1]$
      KG[en[1,2],en[1,2]]:K1[2,2]$
```

Az 1-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban ciklus segítségével:

```
(%i26) KG:matrix([0,0,0],[0,0,0],[0,0,0])$
```

```
(%i27) for iii: 1 step 1 thru 2 do
      for jjj : 1 step 1 thru 2 do
          KG[en[1,iii],en[1,jjj]]:KG[en[1,iii],en[1,jjj]]+K1[iii,jjj]$
```

A 2-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i28) for iii: 1 step 1 thru 2 do
      for jjj : 1 step 1 thru 2 do
          KG[en[2,iii],en[2,jjj]]:KG[en[2,iii],en[2,jjj]]+K2[iii,jjj]$
```

A 3-as elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i29) for iii: 1 step 1 thru 2 do
      for jjj : 1 step 1 thru 2 do
          KG[en[3,iii],en[3,jjj]]:KG[en[3,iii],en[3,jjj]]+K3[iii,jjj]$
```

✓ **Tehát a globális merevségi mátrix:**

```
(%i30)  KG;
```

$$(\%o30) \begin{bmatrix} 6000.0 & -6000.0 & 0 \\ -6000.0 & 8500.0 & -2500.0 \\ 0 & -2500.0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

✓ **Csomóponti terhelések megadása:**

```
(%i31)  F:F,F1=Ft,F2=0;
```

$$(F) \begin{bmatrix} 15000.0 \\ 0 \\ F3 \end{bmatrix}$$

✓ **Peremfeltétel figyelembe vétele:**

```
(%i32)  U:U,u3=0;
```

$$(U) \begin{bmatrix} u1 \\ u2 \\ 0 \end{bmatrix}$$

✓ **Kondenzált merevségi mátrixot megkapjuk a 3 sorok/oszlopok törlésével:**

```
(%i33)  KGkond:submatrix(3,KG,3);
```

$$(KGkond) \begin{bmatrix} 6000.0 & -6000.0 \\ -6000.0 & 8500.0 \end{bmatrix}$$

✓ **A kondenzált tehervektort megkapjuk a 3. elem törlésével:**

```
(%i34)  Fkond:submatrix(3,F);
```

$$(Fkond) \begin{bmatrix} 15000.0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

✓ **Megoldás az elmozdulásokra:**

```
(%i35)  mego:first(linsolve_by_lu(KGkond,Fkond));
```

0 errors, 0 warnings
 rat: replaced 6000.0 by 6000/1 = 6000.0

$$(mego) \begin{bmatrix} 8.5 \\ 6.0 \end{bmatrix}$$

✓ **Tehát a globális csomóponti elmozdulásvektor:**

```
(%i36) U:U,u1=mego[1,1],u2=mego[2,1];
```

$$(U) \begin{bmatrix} 8.5 \\ 6.0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

✓ **Csomóponti terhelések vektora:**

```
(%i37) KG.U;
```

$$(\%o37) \begin{bmatrix} 15000.0 \\ 0.0 \\ -15000.0 \end{bmatrix}$$

✓ **Az egyes elemekhez tartozó lokális elmozdulásvektorok:**

```
(%i40) Ue1:matrix(U[en[1,1]],U[en[1,2]]);
        Ue2:matrix(U[en[2,1]],U[en[2,2]]);
        Ue3:matrix(U[en[3,1]],U[en[3,2]]);
```

$$(Ue1) \begin{bmatrix} 8.5 \\ 6.0 \end{bmatrix}$$

$$(Ue2) \begin{bmatrix} 6.0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$(Ue3) \begin{bmatrix} 6.0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

✓ **Az egyes elemekhez tartozó lokális tehervektorok:**

```
(%i43) Fe1:K1.Ue1;
        Fe2:K2.Ue2;
        Fe3:K3.Ue3;
```

$$(Fe1) \begin{bmatrix} 15000.0 \\ -15000.0 \end{bmatrix}$$

$$(Fe2) \begin{bmatrix} 12000.0 \\ -12000.0 \end{bmatrix}$$

$$(Fe3) \begin{bmatrix} 3000.0 \\ -3000.0 \end{bmatrix}$$

✓ **Tehát a normál igénybevételek:**

```
(%i46) N1:Fe1[2][1];
        N2:Fe2[2][1];
        N3:Fe3[2][1];
```

$$(N1) -15000.0$$

$$(N2) -12000.0$$

$$(N3) -3000.0$$

✓ **Vagyis mindegyik rúd nyomó igénybevétel alatt van.**

✓ **A rudakban ébredő feszültségek:**

```
(%i49)  σ1:N1/A1;
        σ2:N2/A2;
        σ3:N3/A3;

(σ1)    -250.0
(σ2)    -600.0
(σ3)    -100.0
```

✓ **A rudak alakváltozásai:**

```
(%i52)  ε1:σ1/E1;
        ε2:σ2/E2;
        ε3:σ3/E3;

(ε1)    -0.0025
(ε2)    -0.003
(ε3)    -0.002
```

□ **2 Példa 2:**

✓ **Adatok megadása:**

```
(%i53)  kill(all);
(%o0)    done

(%i6)    A1:50$ /* mm^2-ben */
        A2:20$ /* mm^2-ben */
        E1:100e3$ /* MPa-ban */
        E2:200e3$ /* MPa-ban */
        L:2e3$ /* mm-ben */
        Ft:60e3$ /* N-ban */;
```

✓ **Globális csomóponti elmozdulásvektor és terhelésvektor:**

```
(%i8)    U:matrix([u1],[u2],[u3],[u4])$
        F:matrix([F1],[F2],[F3],[F4])$
```

✓ **Elem-csomópont összerendelések tárolása például az en mátrixban:**

```
(%i9)    en:matrix([1,2],[2,3],[4,2],[2,3]);

(en)     
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 3 \\ 4 & 2 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$$

```

✓ **Elemek merevségei:**

```
(%i14) k(a,e,l):=a*e/l$
      k1:k(A1,E1,L);
      k2:k(A1,E1,L);
      k3:k(A1,E1,L);
      k4:k(A2,E2,2*L);

(k1) 2500.0
(k2) 2500.0
(k3) 2500.0
(k4) 1000.0
```

Elem merevségi mátrixok:

```
(%i18) K1:k1*matrix([1,-1],[-1,1]);
      K2:k2*matrix([1,-1],[-1,1]);
      K3:k3*matrix([1,-1],[-1,1]);
      K4:k4*matrix([1,-1],[-1,1]);

(K1) [ 2500.0 -2500.0
      -2500.0 2500.0 ]
(K2) [ 2500.0 -2500.0
      -2500.0 2500.0 ]
(K3) [ 2500.0 -2500.0
      -2500.0 2500.0 ]
(K4) [ 1000.0 -1000.0
      -1000.0 1000.0 ]
```

Globális merevségi mátrix megadása során első lépésben egy zérus elemekkel kitöltött mátrixot hozunk létre, majd a megfelelő helyekre betesszük az egyes elemek merevségi mátrixainak elemeit. Egy lehetséges leprogramozása ennek az alábbiakban látható, ahol felhasználjuk az elem-csomópont összerendelés mátrixot:

```
(%i19) KG: matrix(
      [0,0,0,0],
      [0,0,0,0],
      [0,0,0,0],
      [0,0,0,0]
    )$
```

Az 1-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i20) for iii: 1 step 1 thru 2 do
      for jjj : 1 step 1 thru 2 do
        KG[en[1,iii],en[1,jjj]]:KG[en[1,iii],en[1,jjj]]+K1[iii,jjj]$
```

A 2-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i21) for iii: 1 step 1 thru 2 do
        for jjj : 1 step 1 thru 2 do
            KG[en[2,iii],en[2,jjj]]:KG[en[2,iii],en[2,jjj]]+K2[iii,jjj]$
```

A 3-as elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i22) for iii: 1 step 1 thru 2 do
        for jjj : 1 step 1 thru 2 do
            KG[en[3,iii],en[3,jjj]]:KG[en[3,iii],en[3,jjj]]+K3[iii,jjj]$
```

A 4-es elem merevségi mátrixának elhelyezése a globális merevségi mátrixban:

```
(%i23) for iii: 1 step 1 thru 2 do
        for jjj : 1 step 1 thru 2 do
            KG[en[4,iii],en[4,jjj]]:KG[en[4,iii],en[4,jjj]]+K4[iii,jjj]$
```

Tehát a globális merevségi mátrix:

```
(%i24) KG;
```

$$(\%o24) \begin{bmatrix} 2500.0 & -2500.0 & 0 & 0 \\ -2500.0 & 8500.0 & -3500.0 & -2500.0 \\ 0 & -3500.0 & 3500.0 & 0 \\ 0 & -2500.0 & 0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

Csomóponti terhelések megadása:

```
(%i25) F:F,F4=-Ft,F2=0;
```

$$(F) \begin{bmatrix} F1 \\ 0 \\ F3 \\ -60000.0 \end{bmatrix}$$

Peremfeltétel figyelembe vétele:

```
(%i26) U:U,u1=0,u3=0;
```

$$(U) \begin{bmatrix} 0 \\ u2 \\ 0 \\ u4 \end{bmatrix}$$

Kondenzált merevségi mátrixot megkapjuk az 1,3 sorok/oszlopok törlésével:

```
(%i27) KGkond:submatrix(1,3,KG,1,3);
```

$$(\text{KGkond}) \begin{bmatrix} 8500.0 & -2500.0 \\ -2500.0 & 2500.0 \end{bmatrix}$$

✓ **A kondenzált tehervektort megkapjuk az 1,3 sorok törlésével:**

```
(%i28) Fkond:submatrix(1,3,F);
```

$$(\text{Fkond}) \begin{bmatrix} 0 \\ -60000.0 \end{bmatrix}$$

✓ **Megoldás az elmozdulásokra:**

```
(%i29) mego:first(linsolve_by_lu(KGkond,Fkond));
```

rat: replaced 8500.0 by 8500/1 = 8500.0

$$(\text{mego}) \begin{bmatrix} -10.0000000000000002 \\ -34.000000000000001 \end{bmatrix}$$

✓ **Tehát a globális csomóponti elmozdulásvektor:**

```
(%i30) U:U,u2=mego[1,1],u4=mego[2,1];
```

$$(\text{U}) \begin{bmatrix} 0 \\ -10.0000000000000002 \\ 0 \\ -34.000000000000001 \end{bmatrix}$$

✓ **Csomóponti terhelések vektora:**

```
(%i31) KG.U;
```

$$(\%o31) \begin{bmatrix} 25000.0 \\ 0.0 \\ 35000.000000000001 \\ -60000.000000000001 \end{bmatrix}$$

✓ **Az egyes elemekhez tartozó lokális elmozdulásvektorok:**


```
(%i35) Ue1:matrix(U[en[1,1]],U[en[1,2]]);
        Ue2:matrix(U[en[2,1]],U[en[2,2]]);
        Ue3:matrix(U[en[3,1]],U[en[3,2]]);
        Ue4:matrix(U[en[4,1]],U[en[4,2]]);

(Ue1)    [ 0
          -10.0000000000000002]
(Ue2)    [-10.0000000000000002
          0]
(Ue3)    [-34.000000000000001
          -10.0000000000000002]
(Ue4)    [-10.0000000000000002
          0]
```

Az egyes elemekhez tartozó lokális tehervektorok:

```
(%i39) Fe1:K1.Ue1;
        Fe2:K2.Ue2;
        Fe3:K3.Ue3;
        Fe4:K4.Ue4;

(Fe1)    [ 25000.0
          -25000.0]
(Fe2)    [-25000.0
          25000.0]
(Fe3)    [-60000.000000000001
          60000.000000000001]
(Fe4)    [-10000.000000000002
          10000.000000000002]
```

Tehát a normál igénybevételek:

```
(%i43) N1:Fe1[2][1];
        N2:Fe2[2][1];
        N3:Fe3[2][1];
        N4:Fe4[2][1];

(N1)    -25000.0
(N2)    25000.0
(N3)    60000.000000000001
(N4)    10000.000000000002
```

A rudakban ébredő feszültségek:

```
(%i47)   $\sigma_1:N1/A1;$   
         $\sigma_2:N2/A1;$   
         $\sigma_3:N3/A1;$   
         $\sigma_4:N4/A2;$   
  
( $\sigma_1$ )  -500.00000000000001  
( $\sigma_2$ )  500.00000000000001  
( $\sigma_3$ )  1200.0  
( $\sigma_4$ )  500.00000000000001
```

A rudak alakváltozásai:

```
(%i51)   $\varepsilon_1:\sigma_1/E1;$   
         $\varepsilon_2:\sigma_2/E1;$   
         $\varepsilon_3:\sigma_3/E1;$   
         $\varepsilon_4:\sigma_4/E2;$   
  
( $\varepsilon_1$ )  -0.005000000000000001  
( $\varepsilon_2$ )  0.005000000000000001  
( $\varepsilon_3$ )  0.012  
( $\varepsilon_4$ )  0.0025
```